

Povzetek predavanja
Narečje v slovenskih obmorskih krajih

Slovenska narečja pokrivajo domala celotno slovensko ozemlje. Območje njihovega govora se razteza tudi izven državnih meja; jezikovne meje namreč ne sovpadajo (vedno) z državnimi mejami. V Sloveniji poleg mnogoterih slovenskih narečij obstaja narečje, ki ima italijansko oz. romansko genezo. V istrskih obmorskih krajih domačini že stoletja ohranjajo istrobeneščino, v njihovem neposrednem zaledju je zaslediti t. i. slovensko-italijansko narečno dvojezičnost (tj. v krajih, kjer že stoletja sobivata tako slovensko kot italijansko istrsko narečje), v istrskih vaseh pa domačini slovanskih korenin negujejo le slovensko istrsko narečje.

Namen predavanja je osvetliti zgodovinsko prisotnost romanskega narečja in njegovo razširjenost v Istri. Istrobeneščina je od 10. stoletja dalje doživljala vzpon, po večstoletni dominaciji pa je po drugi svetovni vojni doživela bliskovit padec.

V predavanju se dr. Suzana Todorović opira na lastne terenske dialektološke raziskave (ki jih je opravila v Kopru, Izoli, Piranu, Strunjanu, Sečovljah, Dragonji, Hrvatinih, Bertokih ter v Miljah in Bujah – v Italiji in na Hrvaškem) ter na sociolingvistično raziskavo, ki jo je izvedla med pripadniki italijanske narodne skupnosti v slovenski Istri.

Istrskobeneško narečje je nedvomno prvi jezik večine pripadnikov italijanske narodne skupnosti v slovenski Istri, razen v komunikaciji z neitalijanskimi sogovorci in v uradnih ustanovah, kjer je kljub pravici do rabe italijanskega jezika osrednji sporazumevalni kod slovenščina.